

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

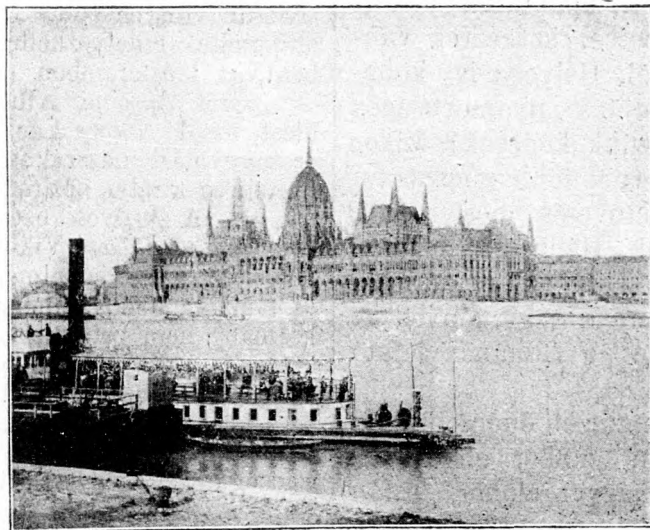
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Körtelek).

Az új országház.

Az új országházba csütörtökön vonultak be az országgyűlés tagjai. Az a remény, hogy a király személyesen nyitja meg az új országházban a legelső ülést, csak remény maradt, Pedig úgy álmodoztunk róla, szinte élénk képzeltük a gyönyörű képet, mikor a fényes királyi kíséret bevonul a magyar országgyűlés új palotájába. Utána a képviselők parádésan... De mindez másképpen folyt le. A szép országházba bevonultak a honatyák, hogy tovább folytassák azt a munkát, melyet négy hónappal ezelőtt a Sándor-utcai palotában félbehagytak. És hogy a szép remény nem lett beváltva, hogy a király nem jelent meg az első ülésen, bizony kitört a keserűség panaszos hangja, zajos, lármás, megnyitoulás volt az új országházban.

Szép ez a palota, csodásan szép. Ha végig sétálunk a Dunaparton gyönyörködhet a látása. A szem alig bír megpihenni a sok néznivalótól. Őseink ezer év előtt a Rákos mezején, lóháton ülve

tartották az országgyűlést, most ezer év után márványpalotában beszélnek a képviselők. Az összehasonlítás igen nehéz, de bizonyos, hogy akkor is a nép, a magyarság boldogulásáról beszéltek, most is azt óhajtják elérni törvényalkotó munkájokkal.

Az új országház.

fényesen oldanak meg, mert különben ezer romlás vár reánk a második ezredév küszöbén. A magyar nemzet pedig értse meg magasztos hivatását, tisztelje, mint eddig tisztelte törvényeit, hogy a dunaparti tündérszép palotából a jobblét sugarai szálljanak szét e hazán. p.

Midőn e fontos alkalommal bemutatjuk az országház sikerült képét, kívánjuk: vajha az új ezredév küszöbén egy erősebb érzés szállana törvényhozóink kebelébe, hogy alkotnának törvényeket, melyek valóban boldogítanak a magyar nemzetet és védelmeznék a magyar fajt a mostani nehéz gazdasági küzdelmeiben. Főleg közgazdasági kérdéseinket az új palota fényességéhez viszonyítva, a mi részünkre

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ker., Andrássy-ut 23. szám,
VII., Rottenbiller-utca 33. sz.

Ajánl luczernamagot, muharmagot, tarlórépamagot, piros kölesmagot, fehér kölesmagot, **BIBORHEREMAGOT**, pohánkát, mustármagot, lóbabot, téli borsót, téli bükkönyt, szoszós bükkönyt, (*Vicia villosa*), továbbá raffiaháncsot és rézgáliczot legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

Vesz: bármely mennyiségben biborherét és tavaszi repczét.

Az új országházban.

Ragyogó, tündéri fényben tündöklő palota nézegeti magát az ország fővárosának pesti oldalán a Duna kék vizében. Olyan, mint a mesebeli várkastély, melynek arany a teteje, gyémánt az ablaka és szivárvány játszik az orma fölött. Ez az új országháza, a törvényhozásnak csarnoka. Ha eddig is jó dolog volt képviselőnek lenni, most már gyönyörűség is lesz. Ilyen palotában tölteni a napot, tanácskozni, tréfálni, szórakozni ott, ahol száznegyven szolga ügyel minden kívánságára a nagyságos képviselő uraknak, akiknek országgyűlési egyeteme épp olyan uralkodó hatalom ez alkotmányos magyar birodalomban, mint éppen maga a király. Bizonyára ezt fejezi ki ez a felséges palota is, mely nem kevesebb, mint huszonnégy millió koronájába került az adót fizető nemzetnek s bele fog kerülni talán még egyszer annyiba.

Huszonnégy millió korona! Szinte megdöbbenünk, mikor a pénzösszegnek ezt az óriási summát jelentő számát leírjuk. Hát szabad-e, lehet-e egy szegény nemzetnek ily óriási költséget egyetlen épületbe beletemetnie? Helyes dolog-e ilyen drága palotát építenünk akkor, mikor a nyomoruságtól üzelve, százezrek vándorolnak ki ebből a hazából. Helyes-e így költenünk, mikor a néptanítók nyomoruságos helyzetén javítani nem vagyunk képesek? Mikor költség hiánya miatt százezernél több magyar fiu nem képes elsajátítani a betűvetés mesterségét, mert nincs elegendő iskolánk. Hát bizony-bizony, mi azt hisszük, hogy ilyen szegény országnak, mint mi vagyunk, tulságosan is nagy, fényes az a tündöklő országpalota ott a Dunának lefutó kék vize mellett.

Am büszkék vagyunk nemzeti önérzetünkre. Legyen is büszke minden ember ebben az országban arra, hogy ő magyar ember. Talán ez a nemzeti, önérzetes büszkeség sugallotta azt is, hogy nekünk ilyen fényes országpalotánk legyen. Szébb, mint a világ legnagyobb nemzeteinek, az angolnak, francziának, a németnek, az amerikaiaké. Hát helyes. Hirdesse az az égbetörő kupolacsarnok a magyar nemzet ezeréves nagy dicsőségét. Hirdesse, hogy ebben az országban a jog, törvény, igazság és egyenlőség uralma alatt élünk. Hirdesse ez a palota a teljes magyar függetlenséget és a magyar anyagi önállóságot. Amely ma nincs meg, de amelyet ebben a palotában kellene kiküzdniök a nép képviselőinek. De vajjon kiküzdik-e? Kinek vannak a jövőbelátó szemei?

A magyar nemzet ezer esztendő óta alkotmányos nemzet. 1848-ig rendi, nemességi alkotmányunk volt, azóta van népképviselői alkot-

mányunk. Mindig volt ország- vagy ugynevezett nemzetgyűlésünk. Ezeket választották meg egykor királyainkat is s ezeket az országgyűléseket hajdan a szabadban tartották meg, legfőleg, ha sátrakat építettek a magyar urak maguknak. És itt hozták legbölcsebb törvényeinket, melyek eredménye az, hogy most már egy másik ezeresztendő elején is él magyar, él és ura ennek a földnek, ennek a nemzetnek.

Az új országház kupolája alatt szinte áhitattal állunk meg és kérjük, hogy vajjon ez a hajlék az igazságra, a hazára áldást hozó törvények hajléka lesz-e. Amely törvények könnyítik a nép nagy terheit s kiveszik annak kezéből a kivándorlás koldusbotját. Amely törvények összetartják ezt a népet, hogy még egy ezer esztendő múltán se legyen ez a föld se a németé, se a kazaré, se a muszkaé, hanem maradjon azé, akiknek Hadur Istenünk adta, maradjon a magyaroké.

M.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Négy hónapos hosszú szünet után az új országház ragyogó palotájában esütörtökön kezdődött meg az országgyűlés második ülészsaka. A felavatás valószínűságon viharos volt. Az új képviselőházban még alig tudtak elhelyezkedni a képviselő urak, hanem bent, az ülésteremben egyszerre otthonosak lettek.

Gróf Apponyi Albert elnök nyitotta meg az ülést, majd Nyegre László jegyző felolvasta a régi országgyűlési ülészsakot elnapoló és az új ülészsakot összehívó királyi kéziratokat. Ekkor tört ki a vihar. — A kedves bécsi levél! Üzenet Bécsből! — kiáltotta Rákosi Viktor, Barabás Béla pedig felállt, hogy a legkegyelmesebb leirathoz kíván szólni és támadta Széll Kálmán miniszterelnököt, amiért a kormány nem vett részt Kossuth Lajos születésének százéves évforduló ünnepén.

— Bécsbe szöktek! Szégyen, gyalázat! — harsogtak és üvöltöttek a közbekiáltások, az ifju szélbali képviselők pedig az összehajtható padtetők csattogtatásával adtak kifejezést nagy haragjuknak. Barabás Béla pedig tovább támadta a kormányt, hogy az nem vett részt az október hatodiki gyászünnepén sem, hogy az ország határából egy részt odaengedett Ausztriának, hogy az országgyűlést azért napoltatta el a királyi kézirattal, hogy az Ausztriával való kiegyezés dolgában elalkudhassa a nemzet érdekeit. Végre azt vágta ki a kormányelnök felé Barabás Béla, hogy az, hogy Magyarország tönkretétessék, elpusztitassék, egyenesen a király akaratára.

— Igaza van! — harsogták a szélbaliak. Gróf Apponyi elnök csengetett, magyarázatot kért s miután Barabás Béla megismételte szavait, őt erélyesen rendreutasította, amire az azzal felelt, hogy a függetlenségi párt mindenféle kiegyezést meg fog akadályozni, ha kell obstrukcióval, parlamenti forradalommal is.

Széll Kálmán miniszterelnök védekező válaszával a szélsőbal csak gróf Apponyi Albert elnök ismételt erélyes rendreutasításai után hallgatták meg. A miniszterelnök még így is nagy zaj-közt jelenthette csak ki, hogy a Kossuth-ünnepre azért nem meho-

tett el mint miniszter, mert Kossuth Lajos a Habsburg uralkodóházat trónvesztesnek jelentette ki. Kijelentette a miniszter azt is, hogy Ó Felsőge a kiegyezési tárgyalásokba bele nem szól, valamint azt is, hogy ha a szélsőbal a kiegyezés tárgyalását megakadályozza, akkor ő a képviselőházat feloszlattja s új képviselőválasztások lesznek. Még Rátkay László beszélt s ezzel a viharos ülés véget ért.

A csütörtöki tanácskozáson választottak kilencz jegyzőt s megválasztottak alelnökké Dániel Gábort és Tallián Bélát, háznagygyá pedig Csávossy Bélát.

Szerdán a főrendiház is tartott ülést, melyen a háznagyot és a jegyzőket választották meg.

Amint az itt előadottakból láthatjuk, atyámfiai, hát ez az országgyűlési ülészek is jól kezdődik.

Társadalmi mozgalom.

— Az aradi Székely Otthon kiállítása. —

Végre-valahára megmozdul a társadalom is a kivándorlás meggátolására oly oldalon, amelyen kezdeni kellett volna. Mert semmit ér az ékes szavakkal, csengő hangon elmondott beszéd, csupán a tett használ mindenhol. Eppen ezért jóleső örömmel vesszük e hirt, mely elmondja, hogy az aradi Székely Otthon elnöksége hazafias lelkesedéssel a gyakorlati téren dhajtván segítségére sietni székely iparosainknak és házi iparral foglalkozó véreinknek, elhatározta, hogy folyó évi december 15-től január 5-ig a székelyföld különleges ipari és háziipari termékeiből, különösen gyermekjátékok, különféle tapló-, fa-, eszerép- és kosármunkákból, dísz- és használati tárgyakkal, egyszóval mindazon cikkekkel, melyek karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak gyanánt értékesíthetők, Arad városában nagyobb szabású tárlatot rendez, melyen a kiállított tárgyakat el is árusítja. E tárlaton szerzett tapasztalatok után célja az Otthonnak az is, hogy a keresettebb cikkekkel állandó bizományi raktárokat létesítsen úgy Aradon, mint vidékén. A tárlatra küldendő tárgyak kiállítását és azok elárusítását az Otthon teljesen díjtalanul eszközli és az eladott tárgyak értékét minden levonás nélkül juttatja a tulajdonos kezébe. A részvétel iránti jelentkezések minél előbb, azonban legkésőbb folyó évi november hó 1-ig eszközöndők. Megfelelő jelentkezési ívek az Aradi Székely Otthonnál, avagy a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamaránál kaphatók.

Ez az igazán helyes irány. Ne csak beszéljünk és írjunk a magyar ipar érdekében és a kivándorlási bajok ellen, hanem, ahol csak alkalom van, ott gyógyítsunk, segítsünk. És alkalom van bőven.

A tettekre tág tér mutatkozik. A társadalomnak immár a gyakorlati irányba kell haladni, mert a bajok megállapítására eleget beszéltek országszerte.

De ne csak magyar-székely árubazárokat létesítsünk, hanem ott, a Székelyföldön mozduljon meg a társadalom. Birja az iparral foglalkozókat szövetkezésre, hogy ezáltal az ipari cikkeit tömegesebb és jobb értékesítéshez juttassa. Mozogjon a társadalom, de gyakorlati uton. Ez közvetlenebb, gyorsabb és biztosabb módja a székelységnek megmentésére, valamint a magyar iparnak ápolására.

Szitlya.

Vörösmarty szoborpályázat.

Mikor egy nagyobb szobrot akarnak fölállítani, nyilvános pályázatot hirdetnek erre. A pályázó művészek elkészítik pályaterveiket kicsinyben és beküldik a szoborbizottság által megjelölt helyre. Így történt ez a Vörösmarty szobornál is. Összesen 38 pályamunka érkezett be a pályázatra, de kiválóan alkalmas egy sem találtatott, ezekből kivitelre egyet sem fogadtak el. A pályadíjakat, melyek száma 25, a következő sorban osztották ki: Első díjat Kallós Ede és Márkus Géza, Ligeti Miklós és Bálint és Jámbor, Róna József, Teles Ede és Márkus Géza, Tóth István és Pogány Mór, pályamunkái; második díjat nyertek: Donáth Gyula, Jankovich Gyula Vágó László, Kiss György, Margó Ede és Scheer Izodor, Rintel Géza (a lantos minta) munkái; harmadik díjat nyertek: Andrejka József, Dunaiszki László, Füredi Richárd, Grieszfelder János, Holló Barnabás és Vágó József, Horvay János, Istók János, Lukácsy Lajos, ifj Mátray Lajos, Prager Győző, Sovánka István, Szász Gyula, Széchy Antal, Székely (Singer) Antal, ifj. Vastagh György pályamunkái. A szoborbizottság délutáni ülésében döntött a kivitel dolgában. A bizottság elhatározta, hogy megbízást a kivitelre ebből a pályázatból nem ad, hanem újabb pályázatot hirdet az első díjat nyert öt szobrász között.

»Góbbéságok« kaczagtató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a „Független Ujság” előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az irónál. Legzélszerübb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. IX. Budapest. Köztelek ezimre.

MEGJELENT

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V., Alkotmány-u. 31.)

ŐSZI és TÉLI, valamint SZÜRETI árjegyzéke
Kivánatra azonnal bérmentve megküldetik

A magyar borról.

Sokszor szóvá tettük már, hogy a magyar bortermelők nem bírják megtalálni a számításukat; nemhogy haszon volna a szőlőtermelésből, de kivált gyengébb termés esetén ráfizetnek a termelők. Mindennek az oka egyrészt a magas fogyasztási adó, de nagyrészt az oka az is, hogy az olasz bor olcsó vámtételek mellett özönlik be hozzánk; nem is szólva a borhamisítók és pancsolókról.

Óriási nehézségek árán fölküzdötte magát az utóbbi években a magyar bor, termett, a termés nem is volt rossz, de az olasz bor vágja az útját az értékesítésnek. Van borunk, de nincs ára.

A magyar borászati viszonyok nyomoruságos voltának hü képét adja a földmivelésügyi miniszterium hivatalos jelentése, mely a magyar borról a következőket írja:

Bortermésünk, mely a filloxera-vész fellépte előtt évenként átlag 4-5 millió hektoliter volt, a filloxera pusztításai folytán — melyhez még a kilenczvenes évek eleje óta fellépett perenoszpóra viticola penészgomba által okozott kár is hozzájárult, — az 1891-ik évtől kezdve nagymérvű termésesökkenést mutat.

A m. kir. központi statisztikai hivatal adatai szerint ugyanis az utolsó tizenkét év bortermése a következő volt:

1890. évben	3,443.727 hl.
1891. "	1,230.626 "
1892. "	796.560 "
1893. "	939.987 "
1894. "	1,387.009 "
1895. "	1,928.984 "
1896. "	1,445.741 "
1897. "	1,130.813 "
1898. "	1,137.678 "
1899. "	1,725.623 "
1900. "	1,642.643 "
1901. "	2,615.346 "

Az 1900-ik évben mutatkozó esekély visszaesés oka abban rejlik, hogy abban az évben a tavaszi fagy és a jégverés sok kárt okozott a szőlőkben. Minthogy az elpusztult szőlők felújítása egyre fokozódó arányban terjed s a homokterületeken létesített szőlők kiterjedése is évről évre növekszik, a következő években bortermésünknek további jelentékeny növekvésére számíthatunk.

A fenti szám adatok nem szüreti eredményt, hanem a mustból tényleg előállított bor mennyiségét jelzik.

Az olasz bor behozatala, mint általában egész borbehozatalunk, 1897-ben érte el tetőpontját; azóta az egész borbehozatal, fokozatos esökkenéssel, már csaknem a felére szállt le. Viszont borkivitelünk az utolsó két évben már jelentékeny emelkedést mutat az 1899-ik évi kivitellel összehasonlítva. Ha pedig a kivitelt a behozattal hasonlítjuk össze, akkor arra az örvendetes eredményre jutunk, hogy az 1901-ik évben már csak 32.661 métermázsaival haladta túl a behozatal a kivitelt, holott az 1900-ik évben még 178.101 métermázsa, az az előtti négy évben (1896-1899) pedig évenként átlag 491.360 métermázsa volt a behozatali többlet.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Tanácsok a télre.

Fagyosra fordult az idő, ha a szüreten túl van a gazda, kezdődik a téli pihenő. Nálunk igazán pihenőnek tekinti a földmives a tél idejét és ha meggondoljuk, hogy kora tavasztól késő őszig a szántóvető munkája mindig gondteljes és megfeszített, a pihenést jogosnak is ismerhetjük el. Pihenni és tétlenkedni — e között van ám különbség. Sajnosan kell bevallanunk, hogy a mi gazdáink nem osztják azt a nézetet. Nálunk télen át inkább tétlenkednek, mint pihennek.

Az Isten napja télen át is 24 órán át tart, a lomha test jobban megkivánja az ételt, mint a munkát, éppen azért a téli tétlenséget sehogyan se ismerjük el jogosnak. Am szünjék meg a verejtékfakasztó munka, de azt váltsa fel a könnyebb és mégis hasznos hajtó foglalkozás: ilyen pl. a háziipar.

A földmivelési miniszter jóvoltából országsszerte rendeznek háziipari tanfolyamokat, ahol el lehet tanulni annak a titkát, hogy lesz a hajlós fűzfa vesszőből csinos kosár, a kevésbé értékes fából, jó pénzért értékesíthető szerszám, a sásból gyékény, a szalmából kalap, meg tudja a jó ég mi minden más. Az élelmes ember nem késik ezt a tudományt elsajátítani. Ehhez jön aztán egy másik feladat. Ahol egy egész falut megszállt a buzgalom és annak lakói elsajátították a háziipari kézügyességet, azok szövetkezzenek értékesítésére.

Vajha minden faluban megalakulna egy háziipari feldolgozó és értékesítő szövetkezet. Fent, a felvidéken, egész falvak vannak, amelyek háziiparral foglalkoznak, itt az a baj, hogy az értékesítés nincs szervezve, különben teljesen kárpotolna egy-egy falut a rossz termés okozta veszteségeikért.

Ajánljuk ezt figyelmébe mindenkinek. Tengerpénzt kidobunk külföldre háziipari készítményekért, amiket egy kis jóakarattal, egy kis ügyességgel bárki megcsinálhat maga.

El kell a magot ültetni s ha kikelt, folytatás-képpen szövetkezetekbe kell tömörülni. Ez az első jó tanács a közeledő télre.

Szatócsnélküli község. Az angolországi Herfordshire talán az egyetlen község a művelt földrészen, amely elmondja magáról, hogy egész üzleti forgalmát szövetkezet útján bonyolítja le.

A községben alakult szövetkezet ugyanis, a község egyetlen szatócsüzletét magához váltotta, a szatócs pedig, mint hü szövetkezeti tag, a szövetkezet üzletvezetője lett.

Az egri bortermelők szövetkezete, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, megalakult.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Falkai összbüntetése. A törvényszék mult héten összbüntetést mért ki Falkai Lászlóra, a posta sikkasztójára, aki negyvenezer koronával Amerikába szökött, de onnan visszahozták. A bűnös levélhordót előbb három évi fegyházra ítélték, de védőjének felebbezésére a felsőbiróságok leszállították a büntetést s azt csupán egy évi börtönben szabták meg. Ennyit kapott Falkai a sok enyhítő körülményre figyelemmel a negyvenezer koronás sikkasztásért. Később kitünt azonban, hogy már előzőleg szintén elsikkasztott egy postautalványt, a mely mindössze 20 koronáról szólt. Ezért újra törvény elé állították és külön félévi börtönre ítélték. Mivel a két büntetést egyesíteni kell a törvény értelmében, szükségessé vált a tárgyalás, melyen a bíróság Falkait összesen egy évi és öt havi börtönre ítélte. A posta híres sikkasztója e szerint nemsokára ki is szabadul, mert fogságából eddig már majdnem egy évet kitöltött.

Orvosság helyett mérge. Petricska Gyula rendőr a Landauer Imre gyógyszerárában orvosság helyett erős mérget kapott. A mérget bevette és rövid néhány óra alatt nagy kínok közt meghalt. A büntető törvényszék gondatlanságból okozott emberölésért vizsgálatot indított Meskó Márton gyógyszerészegéd ellen, aki a végzetes tévedést elkövette. Meskó azonban a vizsgálat során meghalt s ennek következtében megszüntették ebben az ügyben a bűnvádi eljárást. Az özvegy nevében Vig Viktor dr. polgári pört indított a gyógyszerár tulajdonosa ellen. A pört mult héten tárgyalta a törvényszék s az özvegynek 570 korona évi járadékot ítélte meg.

Elítélt vásárcsarnoki felügyelő. Spitzkopf Jenő és Weinberger Mózes mézárólegények Hembach Gyula székesfővárosi vásárcsarnoki felügyelőt becsületsértésért beperelték, mert mikor nevüket nem akarták neki megmondani, így rivalt rájuk:
— Akinek még neve sincsen, az csirkefogó, gazember!

A büntetőjárásbíróság fölmentő ítéletet hozott, mire a panaszosok fölebbeztek és a királyi törvényszék fölebbviteli tanácsa Hembach Gyulát becsületsértés vétségeért tíz korona pénzbüntetésre ítélte.

A kinaiak ostora otthon. A boroszlói hadbíróóság a napokban Bart Józsefnek, a boroszlói 51-ik gyalogezred altisztjének ügyét tárgyalta. Az altiszt résztvett a kinai hadjáratban s hazatérve, borzal-

mas módon kinozta a legénységet. Végre is a hadbíróóság elé került. Az altiszt a vád minden pontjára azt felelte:

— Nem emlékszem rája!

Tschirschke hadbíró erre megjegyezte:

— Ugy látszik, oly gyakran kinozta a legénységet, hogy nem is emlékszik az egyes esetekre. Maga valószínűleg azt hitte, hogy *kinaiakkal van dolga!*

A hadbíróóság harmadfél hónapi fegyházra ítélte az altisztet, de nem fokozta le azzal a megokolással, hogy beestelen dolgot nem követett el.

Apa és fiu. Klein Sándor a budapesti Drucker-féle ruhakereskedésben inaskodott s mivel ezt az állapotot nem tartotta nagyon kellemesnek, meglopta a gazdáját, hogy mellékjövedelemhez jusson és ennek az árán egy és más élvezethez. Egy Weisz Henrik nevű legény észrevette a dolgot, ám a becsületes följelentés helyett a hasznosabb osztozkodást választotta és büntársra lett Klein Sándornak, aki most még szorgalmasabban hordta a lopott jószágot a zálogházba. Sokáig tarthatott volna ez a bűnös barátság, ha Weisz Henrik apja, Weisz Adolf, aki a zálogcédulákat kezelte, vigyázatlan módon el nem árulja a tolvajokat. Az öreg egyszer eladott két zálogcédulát Rothausner Henrik kereskedőnek, aki kiváltotta a ruhákat s a mikor meglátta rajta a Drucker-czég jegyét, figyelmessé tette Druckerékat a dologra. Így került a törvényszék elé az öreg Weisz fiastul, míg Klein Sándor a gazdája jóvoltából csak tanúnak jött el; visszavonták az ellene tett följelentést. A tárgyaláson az apa és a fiu mindent egymásra akart áthárítani, a bíróság azonban a fiunál állapította meg a lopást és nyolcz hónapi börtönbüntetésre ítélte, az apát pedig tulajdon ellen való kihágás miatt három napi elzárásra. Mindakét fél fölebbezett.

Nagylelkűség. Kovács Béla pénzbeszedője volt a Fischer János fiai kőfaragó cégnek s a beszedett pénzből ötszáz koronát elsikkasztott. Följelentették a dolgot a törvényszéknél s a ma tartott tárgyaláson kérte a vádlott a panaszos cég képviselőjét, Fellegi Artur cégtulajdonost, vonja vissza a panaszát. Mivel a védő kijelentette, hogy a panasz visszavonása esetén ő fizeti a vizsgálati fogság költségeit, a panaszos hajlott a kérésre. A megszüntető határozat kihirdetése után Fellegi Artur odafordult a bírósághoz:

— Nem tudhatnám meg, mennyire ítélték volna el Kovács Bélát?

— Legyen nyugodt, megkapta volna méltó büntetését, felelt az ügyész.

— Tudom, ügyész ur, mondta Fellegi, de szeretném számokban tudni, mennyit ajándékoztam neki az elsikkasztott pénzen felül.

Ösmeri ön a

legujabb „KALMÁR”-ROSTÁT???

Bővebb felvilágosítást KALMÁR ZS. UTÓDA rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.
ingyen és bérmentve ad

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

1902. október hó 1-én új előfizetést nyitottunk a
FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Akinek előfizetése szeptember hó 30-án lejárt, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére kérjük azt az utalványt felhasználni, melyet a szeptember hó végéig előfizetett olvasóinknak múlt hó 26-án külön levélben küldtünk meg. A ki netalán ezen utalványt nem kapta meg, az sziveskedjék előfizetését — a név, lakás és utolsó posta kitüntetésével — közönséges postai utalványon mielőbb beküldeni.

Előfizetési ár:

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
negyedévre 1 korona 50 fillér.**

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentúl is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnk arra kérjük, hogy ne csak saját maga újítsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot tehetőségéhez képest terjeszteni.

Hazafiúi tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Kortés humor.

Phinkász. Von özlet a faluba?

András gazda. De még mennyi!

Phinkász. Vevés? Odás?

András gazda. Venni nem tudsz Phinkász. Le-konkurált a képviselő jelölt, hanem a voksodat eladhatod nála. Szíp pizt ad érte.

• MI UJSÁG? •

Lónyayné grófné a királynál. Szinte jóleső hír jött Bécsből, mely jelenti, hogy Lónyayné grófné, aki a legközelebbi napokban férjével Angliából Bodrog-Olasziba fog utazni, Ferencz József királytól táviratot kapott, amelyben meghívta, hogy átutazása alkalmával maradjon néhány napig Bécsben. A király különösen azért hívta meg a grófnét, hogy elmondja neki a spai eseményeket, mely szerint Lipót király elutasította az édes anyja koporsójától. Ó Felsége ezzel a meghívásával egyúttal elégtételt akar szolgáltatni Lónyay grófné atyjának viselkedéseért és egyúttal értésére akarja adni, hogy az itteni udvari körök egyáltalában nem helyeslik Lipót királynak leányával szemben tanúsított viselkedését.

Ujonzok a Kossuth szoborra. Orosházán igazán dicséretes példát adtak a gazdálkodó ifjakból bevált ujonzaink. Ők ugyanis ujonzobált rendeztek, amelyek tiszta jövedelméből tíz forintot az ottani Kossuth-szoborra, tíz frtot pedig a szegény-alapnak adományoztak. Ilyen derék hazafias ujonzok mellett nem kell féltetni a hazát.

Iskola-avatás. Beregszászon az állami főgimnáziumot és elemi iskolát a múlt vasárnap avatták föl nagy ünnepélyességgel. A felavató ünnepen a közoktatásügyi miniszter is képviseltette magát.

Nagy tűz Temesvárt. Kedden éjjel nagy tűz volt Temesvárott. A Józsefvárosban Goldstein Fülöp ezemeatgyárában tűz ütött ki, mely a gyárat és a szomszédos gabonaraktárakat elhamvasztotta. A kár 40.000 korona.

Játékból elégetett értékpapírok. Kolozsváron különös módon vesztette el a minap a vagyonát Sztojjanovits Gedeon es. kir. nyugalmazott alezredes. Mialatt a városban járt, kis unokái játszás közben kinyitották íróasztalának nyitva feledett fiókját s kivették belőle a százezer koronát érő értékpapírokat s valamennyit bedobálták az égő kemenczébe, anélkül, hogy tudták volna, mit művelnek. Az alezredes csak késő délután vette észre, hogy értékpapirjai hiányzanak. Azonnal kérdőre vonta eselédjeit, de azok mítsem tudtak a dologról. Végül az unokákhoz fordult, kik a legártatlanabb hangon mondták el az értékpapírok sorsát. A kétségbeesett alezredes most súlyos betege óriási veszteségének.

Az új százashankjegy. Az osztrák-magyar bank főtanácsa legutóbbi ülésén elhatározta a száz forintos bankjegyek bevonását és a száz koronás bankjegyek kiadását, melyeknek nyomása már folyamatban van. Az új bankjegyeket október hó vége felé hozzák forgalomba. Az új pénzből montól többet kívánunk olvasóinknak.

Merénylet egy altábornagy ellen. Múlt szombaton Jablánszky Sándor altábornagyot, a honvédelmi miniszterium esendőrsztályának vezetőjét Budapesten, a Gizella-téren, megtámadta egy Lukovics Gizella nevű kispesti lakos, azt kérdezve az altábornagytól, hogy miért nem akarta őt fogadni? Az asszony később forgópisztolyt rántott, de hirtelen lefegyverezték és a főkapitányságra vitték. Mint később kiderült, a revolver nem volt töltve. Ez már a második merénylet, melyet Jablánszky ellen meg-

kísérlettek. Tavaly egy volt főhadnagy akarta lelőni az altábornagyot.

Meztlábás honvédek. Lapunkban megírtuk, hogy az ideai hadgyakorlatok alkalmával a honvédek meztláb vonultak be egy nagyobb város utcáin. Ez fülébe jutott a honvédelmi miniszternek, a ki erre következő rendeletet küldte az összes honvéd-gyalogezredeknek és dandárparancsnokságoknak:

Tudomásomra jutott, hogy egy állomáson az ez évi gyakorlatok alatt a honvédpóttartalékosok oly hiányos ruházattal voltak ellátva, hogy egyeseknek a gyakorlatról való bevonulásuk alkalmával *meztláb kellett a városon végig menni.* Ambár ösmeretes előtem, hogy a csapatoknak, különösen a fegyvergyakorlatok alatt nagy nehézségekkel kell megküzdeniök a legénység felruházása körül, mégis meghagyom a csapatparancsnokoknak, hogy hasonló, — a katonaság tekintélyét érintő esetek jövőben minden körülmények között felelősség terhe alatt elkerültesse. Fejérváry, honvédelmi miniszter.

Tisztogatás Torontálmegyében. Torontál vármegye alispánja az árvaszéknél észlelt rendetlenségek miatt Bogdán Zsivkó nagyikindai polgármestert, Majinski tanácsnokot és Rösner közgyámot fegyelmi eljárás alá helyezte.

Halálos tyukszemvágás. Mohol községben nagy részvétet kelt Ujhelyi Ágoston esperes megrázó esete, aki tyukszemvágásnak lett az áldozata. Az esperes nemrég tyukszemvágás közben a husba vágott s vér szivárgott ki belőle. Az esperes ügyet se vetett rá, de a seb csakhamar megkékült, megdagadt s a vérmérgezés oly rombolólag lépett föl, hogy jobb lábát térdig le kellett vágni. Csakhogy már ez se segíthetett rajta. A vérmérgezés szívéig hatolt s megölte az életerős 59 éves férfit.

Agyongázolta a vonat. Minap reggel a Rákospalota-Ujfalu állomás közelében a 98. számú telefonoszlop mellett halva találták Molnár Lajos czeglédi születésű 29 éves betűszedőt. A feje össze volt zuzva. A helyszínén megjelent rendőrség megállapította, hogy Molnárt a vonat gázolta el. Látták, amint mámorosan támolygott a vágányok között. Valószínűleg elesett és így gázolta halálra a vonat. Holttestét az ujbpesti halottas házba vitték.

Százhatéves ember halála. Málezon meghalt egy Weisz Róza nevű odaváló lakosnő, aki százhatesszennedős volt. A három században élt matrona mindvégig egészséges volt s megtartotta emlékezőtehetségét.

Gyilkos cigány. Temesvárott a két Bocz-testvér egy cigánytábor közepén összeveszett egy talált haldarabon. Az öreg Schein András békiteni akarta őket, de az egyik Bócz dühében úgy szurta a késével nyakszirten, hogy a szegény öreg szóltanul összerogyott s nyomban kiadta a lelkét. A gyilkos megszökött, de a csendőrség hamarosan ráakadt s börtönbe kísérte.

Önkéntesek bukása. Kassán szintén elszomorító eredménnyel vizsgáztak az önkéntesek. A 32-ik gyalogezred negyvenöt önkéntese közül huszonegyet megbuktattak és hét magyar fiút a második év leszolgálatára ítélték. A 25-ik gyalogezrednek husz önkéntese közül nyolcz megbukott, kettő még egy évet kénytelen utána szolgálni. A 32-ik vadászszázalaj husz önkéntese közül ötöt buktattak el. Egy önkéntest, aki hivatkozva a szabályzatra, azt kérte,

hogy magyarul vizsgálhasson, daczára annak, hogy különben megfelelt, elbuktattak, bár a második év leszolgálatát elengedték neki.

Szobor egy szónoknak. Sopron vármegye egyik híres követének, felsőbükki Nagy Pálnak, az alsó tábla jeles szónokának márványból faragott mellszobrot állítanak a vármegye üléstermében s azt e hó 20-án leplezik le. Az ünnepi beszédet a múlt század eleji híres szónok fölött dr. Bolics Lajos kanonok mondja.

Mailáth püspök aranyai. Mailáth Gusztáv gróf püspök bérmautjában Kapnikbányára érkezett a minap s mint minden templomban, pénzdarabokat csusztatott be a perselybe. A mikor ezt tette, már eltávozott a nép s azt hitte, senki sem látja, hogy jót cselekedik. Másnap az egyházi nagy rémülettel észrevette, hogy a persely föl van törve s üresen hever a földön. A csendőrség, mint besztercei tudósítónk jelenti, nyomozni kezdett és csakhamar elfogott két oláh legényt, aki föltűnő módon költekezett s több helyen aranyat is váltott.

— Hol vettétek az aranyat? kérdezték tőlük.

— Találtuk.

— Nem igaz, ti törtétek föl a perselyt.

A suhanczok a csendőrök szemébe nevettek s azt mondták, hogy a perselyben csak krajezások soktak lenni, nem pedig aranyak. Ez az okoskodás részükre billentette a mérleget s egyelőre szabadon bocsátották őket. A csendőrök azonban nem hittek a suhanczok ártatlanságában azért megkérték a plebánost, tudja meg bizalmasan a püspöktől, vajjon mit dobott a perselybe. A plebános nemsokára azt a választ kapta a püspöktől, hogy öt darab huszkoronás aranyat tett a perselybe. A csendőrök kiderítették, hogy az oláh suhanczoknak is huszkoronás aranyak voltak, amire újra elfogták őket. Most már nem is tagadtak, hanem megvallották, hogy véletlenül észrevették, amikor a püspök sárga pénzeket csusztatott a perselybe. Elbujtak, bezáratták magukat a templomba s éjjel feltörték a perselyt, aztán az ablakon át elmenekültek.

A *Pesti Hengermalom-Társaság* mai hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Jencs Vilmos gyógyszerész mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét bátorokunk felhívni.

JENCSE-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza, kitaratóvá, erőssé teszi; meggátolja a lábak merev bénulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCSE VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

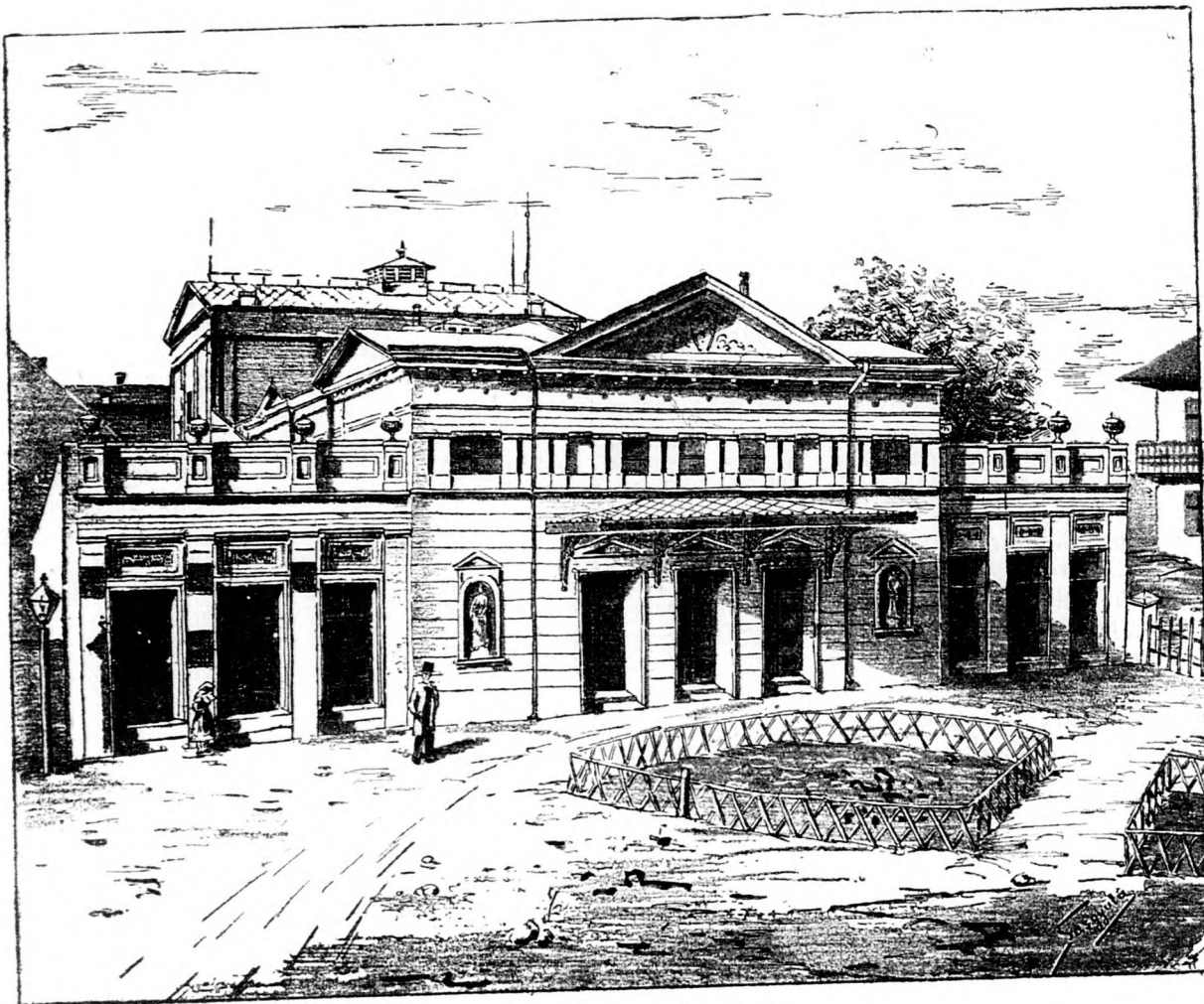
Dr. Egger, Nádor^ogyógy-szertárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A nedves talajok őszi mivélése.

Ismeretes dolog minden gazda előtt, hogy a legjobb buzatermő talajaink egy része, különösen ha altalajvitzól szenvednek, azon hibába és pedig öreg hibába esnek, hogy tömörebb szerkezetüknél fogva

fekvésénél fogva is eléggé lejtős a terület. A bevetés után még párszor jó mélyen kivájtjuk a barázdákat, ez által azok feneké s a szántáságyak felszine közt oly magassági különbség keletkezik, hogy azon réteget, melyben az elvetett szemek fekszenek, nagyobb esők után sem éri fel a talajviz szine, mert a felesleges víz az ágyakból csakhamar a kétfelől eső vízvezető barázdákba szivárog be s így az ágyak jobban bokrosodnak. Hasonlít az eljárás némileg az ugynevezett bogárhátú szántáshoz, azzal a különb-

A dési színház.

a vizet nehezen veszik be s ha egyszer átáztak soká nedvesek maradnak. Innen van aztán az a hátrány, hogy míg egyfelől, kivált ősszel esős idő után alig vethetők, addig másfelől tavasszal az első meleg napok alatt nagyon kiszáradnak. Míg ősszel és télen a kipállás, tavasszal a kifagyás veszélye lebeg a szegény gazda előtt, ki különben bár szeretné, de még sem tudja nagy belértékű buzaföldjeinek szélezeit megfékezni.

Lehet azonban a kötött talajokat olyképpen mivélni, hogy azok nedvességüket némiképp elveszítsek. Ugy például mint én tettem. Én ugyanis a földet bevetés előtt ősszel mindig 5—6 öles apró ágyakba össze szántottam úgy, hogy a barázdák lehetőleg a lejtés irányban feküdjenek, ha csak nem

séggel, hogy nem folyvást évről-évre ugyanazon helyre esnek a vízvezető árkok és hogy ugar-állapotban nem is léteznek ezek. Tavasszal e mivélés-módnak ismét az a hatása van, hogy a hó- és jégolvadék tovább időzvéen, e csekély esésű vízvezető árkokban, nem engedi oly könnyen porrá száradni és elrepedni a felső réteget.

Igaz ugyan, hogy ezen egyszerű módon nem érjük el azon előnyöket, mit e tekintetben az alagsövezés nyújt, de tekintetbe véve azon helyeket, hol a víz sok kárt okoz s daczára annak, mindezt türnie kell az illető gazdának, jó gondoskodás lesz a fent irt mivelet.

Azért melegen ajánlom ezt minden gazdának, ki nek altalajvizes területe van birtokán, mert holdanként

A pozsonyi kiállítás rendezői.

SIERBÁN JÁNOS
kiállítási csoportbiztos.
Országos tejgazd. felügyelő.

RUBINEK GYULA
kiállítási előadó, Szövetségi titkár,
országgyűlési képviselő.

KROLOPP ALFRÉD
kiállítási csoportbiztos-helyettes,
gazd. tanint. tanár.

NOGRÁDY KÁLMÁN
kiállítási csoportbiztos.
Kir. al-erdőfelügyelő.

PODMANICZKY GYULA báró
kiállítási csoportbiztos.
Miniszteri titkár.

DRUCKER JENŐ dr.
kiállítási csoportbiztos.
A »Borászati Lapok« szerkesztője.

WOLFF GERŐ
kiállítási csoportbiztos. Pozsonyi
ker. és iparkamarai titkár.

ZÓRAD ISTVÁN
kiállítási csoportbiztos. Az OMGE.
ipari szakosztályának előadója.

GOLDFINGER GÁBOR
kiállítási csoportbiztos. Az »Általános
Szeszipar Közlöny« szerkesztője.

csak 240—250 kg. gabonát mentsen is meg évenként, mily nagy összegre rug ez, tekintve az általam ajánlott eljárás csekély befektetését, illetve költségét, nagyon megérdemli, hogy azt minél szélesebb körben alkalmazzák.

D. J.

Hányszor fejjünk?

A kétszeri vagy háromszori fejés előnyeinek megállapítására már nagyon sok kísérletet végeztek és a gyakorlati tapasztalatok is azt bizonyítják, hogy a tejmirigyek tevékenysége közvetlenül a fejés után legélénkebb és ezen időszakban a tej szilárd alkatrészei (zsír) nagyobb mennyiségben fejlődnek, a minek következménye, hogy ugyanazon tehén 12 órai időközben fejve, nem ad még egyszer annyi tejet, mint 6 órai időközben fejve és az utóbbi esetben a tej víztartalma is kevesebb. Ezen tapasztalat szerint tehát 24 órán belül annál több és jobb tejet

is megengedik — a háromszori fejés föltétlenül előnyösebb lesz, de ha a fejés munkája olyan drága, hogy a háromszori fejéssel nyert tejtöbblet értékét fölemészti, természetes az, hogy csak kétszer fogunk fejteni; tehát, hogy az adott viszonyok között melyik eljárás lesz helyesebb, azt biztos alapon végzett számítás útján lehet megállapítani.

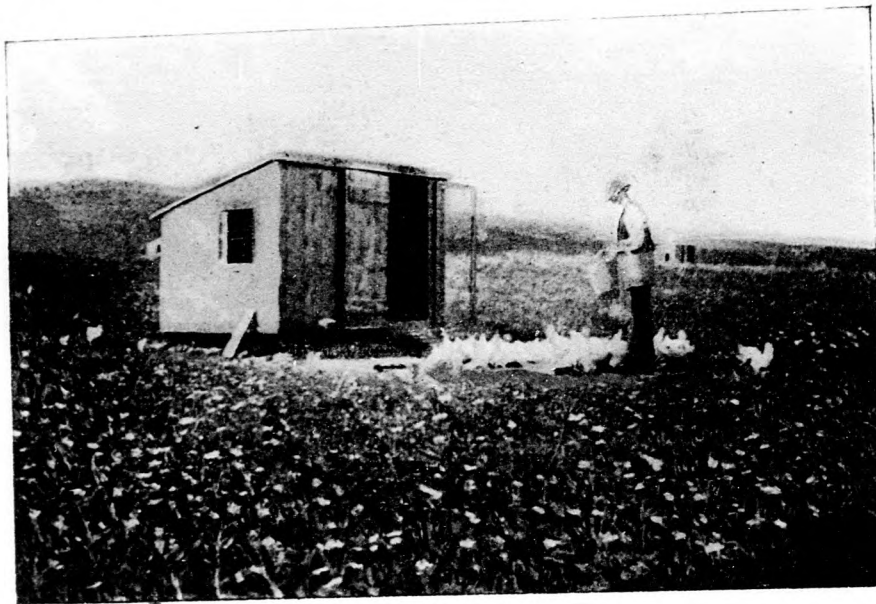
Vándor tyukól.

Vándor tyukólat mindenütt ott használhatunk, hol szántóföld van. A tyukokat nemcsak a tarlóra bocsátjuk, hanem a föltört tarlóra is. Egy francia statisztikus kimutatta, hogy évi veteményeink azon része, mely ki nem kell, madarak által fölszedetik, gombarozsda, üszög elpusztít, aratáskor kipereg, behordáskor kihull, stb 28—35%. A francia statisztikus nélkül is tudjuk, hogy sok mag marad a szántón, mert tarló törés után látjuk a szántás zöldülését. Ezen mag a gazdára el van veszve.

Ezt nagyrészen értékesíthetjük a vándor-ól tartással, de eltekintve, hogy tyukjaink vagy jérczeink az elhullott magokat fölszedik, a mellett találnak zöld füvet is. És zöld fü értékesítése csak másodrangu, a fődolognak tekintjük a számtalan káros gyommagvak, tüesök, bogárnak, hernyó- és petének stb. elpusztítását s a szántó kitisztítását, valamint az ürüléknek otthagyasát.

Röviden összefoglalva azt látjuk, hogy a vándortyukól tartása haszonnal is jár.

A vándortyukólnak az a nagy előnye, hogy oda lehet szállítani, hol pl. a rovarpusztításnak elejét akarjuk venni, vagy oly helyre, hol a tyukok védve vannak úgy az apró legyek, mint a nagy hőség ellen szintén fontos. Képünkön egy ilyen szétszedhető és könnyen tovább szállítható alat mutatunk be.

Vándor tyukól.

kapunk, minél többször fejetünk. Müller hat tehénnel végzett kísérletei erre vonatkozólag a következő eredményt szolgáltatottak:

A fejések közötti szünet ideje	A tejhozam liter	A t e j	
		szárazanyag-tartalma	zsír százalékban
14 óra	87.0	12.62	3.51
13 >	83.0	12.72	3.97
12 >	73.0	12.84	3.97
11 >	65.0	12.85	4.31
10 >	54.5	13.05	4.38

Ezen számadatok a fentebb mondottakat eléggé bizonyítják. Általában fölveszik, hogy háromszori fejés esetén 12, egész 20%-kal több tej és 20—25%-kal több szilárd anyag nyeretik, mint a kétszeri fejés esetén, de azért határozottan nem lehet kimondani azt, hogy mindenesetre a háromszori fejés lesz a legjobb, mert a kétszeri fejés előnyösebbnek látszik akkor, ha tekintetbe vesszük, hogy kevesebb munkával jár és olcsóbb.

Az adott gazdasági viszonyok ezen kérdés megoldásánál döntő befolyással bírnak, mert ha elegendő és olcsó munkaerő ugyan rendelkezésre áll, akkor — föltéve, hogy a tejszállítási viszonyok

Kosár-, fonó- és kötözőfüz.

A mezőgazdaság egyik leghálásabb ága a fonó- és kötözőfüz igazi nemes fajainak tenyésztése; közönséges durva- és ezüstfüz sehohsem fizeti ki magát és egyáltalában nem tenyésztendő. A feldolgozásra legjobb és legértékesebb fajok a következők: a) Fionom, kötésre és luxus-kosárfonásra való: Kékes-zöld köfüz. Nemes köfüz. Valódi Uralfüz és Zöld köfüz. b) A legjobb és leghosszabb fonó- és kosárfüzfajok ezek: Barna királyfüz. Nemes kenderfüz. Zöld mandulafüz. Király kenderfüz. Hosszu vakító és Északi kenderfüz. Aki ezeket vagy a fent felsorolt füzfajok közül néhányat tenyészt a legjobb fajokkal bir és sohase esábittassa magát más fajok tenyésztésére, mert a fentiek kipróbált fajok, melyek évenként sok szép, nyulánk, legjobban feldolgozható vesszőt hajtának és a legmagasabb árban részesülnek.

A füzfa tenyésztése igen egyszerű, de azért mégsem csekélylendő, a mi — sajnos — meg szokott történni. A csemeték vagy pedig a dugványok mélyen szántott talajban 50 cm.-nyi távolságban

lesznek ültetve és gaztól tisztán tartandók; az első évben 4—5-ször, a másodikban már csak 2—3-szor, a harmadik évben pedig csak tavasszal és ősszel megkapálandók. A következő években csak a gaz irtandó ki, mert a fűz gyakori és mély kapálást nem kíván, mivel gyökerei már a harmadik évben egészen a föld színéig nyulnak fel. A fűzfa sokszor nagy jövedelmet hoz; egy hold fűzfültetvény gyakran annyit jövedelmez, mint 2—3 hold buza, de csak akkor ha valódi fajok tenyésztettek. A fűznek nem kell éppen mocsaras helyen állania; a fent elsorolt jó fonó- és kötözőfűz-fajok lazább talajban erősebbek, hajlékonyabbak és használhatóbbak lesznek, mint a mocsárban nőttek.

• MULATTATÓ •

Magyar nő.

Adott az Isten

Jó kedrűben magyar hazát

S sorsát reátok bizta el

Magyar hölgyek, magyar anyák.

Világnak minden

Gyémántja, gyöngye nem ragyog

Oly tűzbe, mint magyar nő arcán

Az a páros csillag, az ott.

Versenyre kelnek

Érette ifjú daliák

S e honi föld a férfi sorsa,

Holott rón másképp — a világ.

Honért kesergvén

A nő szemén egy könny elég

S kimerné a lelkünk, kimerné

A bánat minden tengerét.

Ki lankadotian

A czél felé hitébe íng,

Csak egy tekintet női szembe

S az Olympusra hág megint.

Más bolyong itt-ott

Határainkon ezéltalan

S mikor egy szív mélyére száll le,

Hite, hazája, ezélja van.

Születni, ébni

Magyarnak, magyar ég alatt

Szép, szép. De nőt, magyart teremni

Egy dicső isten-gondolat.

Ha gondja olykor

Emészti lelkét s könnye hull

Világnak sok buja-bajáért:

Felhők mögött bolyong az Ur.

Hajnatra látva

Magyar nő karján kisededét,

Felérez lelke s szánja-bánja,

Hogy a világerért könnyezék

Simul redője

A homlokának, hol gond lakott

S könyvében lelke fényírással

Megnyit egy dicső új lapot.

A lapra írva:

Kit jó szerencse elhagya,

Magyar nő által dicsőül meg

Még egyszer a magyar haza.

Tarcsafalvi Albert.

Egy felöltő kalandjai.

Egyszer, egy őszi vége felé, késő éjjel, hazaki-sértem egy jó barátomat, aki a Dunaparton lakott.

Finom, hideg, sűrű eső szitált, mely átjárta ruhánkat, besiklott a nyakunkba, belevette magát a bajuszunkban és sokkal kellemetlenebb volt egy beesületes, őszinte, harsogó zápornál. Mig azonban a belváros szűk utcáin, a házak mellé lapulva haladtunk, addig türhető volt az állapot. Kirugó erkélyek és hatalmas ezégtáblák alatt meg-megálltunk egy pillanatra, hogy ne érezzük a vizet, mely láthatatlanul arcunkhoz csapódva azt a hatást tette ránk, mintha fagyos pókhálók ellen kellene küzdenünk, egy régen elhagyott, néptelen város utcáin.

De amint kiértünk a Dunapartra, onnan északról, a Gül-Baba sirja felől, zugó szélrohamok jöttek és végigsöpörték a két partot. A megkor-bácsolt folyam harsogott s a nagy hid lánczai csikoro-gtak.

Miközben a házmestert vártuk, jóbarátom rám nézett:

— Te fázol.

— Nagyon.

— Hálj nálam.

— Nem lehet. Dolgom van reggel, otthon.

— Akkor legalább vedd fel az én felöltőmet. Ez sokkal melegebb.

Valóban nagyon szép felöltő volt. Barna alap, világos-sárga sávokkal. Bokáig ért s pompásan simult a testhez. Csak ránéztem és már nem fáztam annyira.

— Nem bánom.

Ezzel ott kint, a kapu alatt felöltőt cseréltünk.

— Vigyázz rá, majdnem egész új! A tavasszal csináltattam. Szervusz.

Elváltunk s örültem, hogy újra bevehettem magamat a szűk utcába s csak messziről hallottam a folyam felett nyargaló szél jajgatását.

Valóban sokkal jobb felöltő volt, mint az enyém. Az enyém olyan kis vékony, jukker-felöltő volt, mely csinosan simult a testhez, kiemelte a derék karesuságát, de mindent tartott, csak meleget nem. Jogászygyerekek szoktak ilyent viselni, de csak télen.

Hazamentem, a vizes felöltőt az előszobában szegre akasztottam s boldog voltam, hogy az ágyamba bujhatam.

Másnap reggel azt mondja a feleségem, hogy az éjjel csonttá fagyott minden s ő már ki is készítette a téli kabátomat. Abba menjek ki. Biz az jó lesz.

Délután találkoztam a jóbarátommal a klubban. Mind a ketten téli kabátban voltunk.

— Majd a felöltődöt hazaküldöm, — mondtam.

— Nem sürgős. Ránk köszöntött a tél. Azt hiszem, tavaszig nem lesz rá szükségem.

El is feledkeztem róla vagy öt napig. Egyszer ebédelés közben megszólal a feleségem:

— Szólt maga a szabójának?

— Mi végből?

— Hogy jöjjön el a téli kabátjáért. Hiszen tudja, hogy meg akarjuk fordíttatni. Így már nagyon kopott.

— Persze, hogy szóltam. Nem is tudom, miért késik.

A szobaleány, a ki éppen a peccsenye-lét öntötte az abroszra, megszólalt:

— Itt volt, kérem, a szabó.

— Hát aztán mit mondtak neki?

— Nem mondtunk neki semmit, hanem odaadtuk a kabátot?

— Miféle kabátot?

— Aki az előszobában lógott,

Rosszat sejtettem.

— Szerencsétlen, mit tettetek!

— Kérem, a nagysága mondta, hogy majd az ur kabátját kiakasztja az előszobába s ha a szabó korán reggel talál jönni, csak adjuk oda neki.

— Es a szabó korán reggel jött?

— Igenis, utána való reggel, hogy a nagyságos ur olyan későn éjjel gyűtt haza.

(Bár inkább az a szabó ment volna haza késő éjjel.)

— Mi történt? — kérde a feleségem aggódva.

— Az történt, hogy ezek Lászlónak az újdonszerű felöltőjét odaadták a szabónak, hogy fordítsa meg.

— Jesszus! Menjen rögtön a szabóhoz. Minden szabó lassu.

Ez a mondás ugyan nem vonatkozik a szabóélet minden ágára, mert például a kontóbenyújtásban ők nagy sietséget szoktak kifejteni, de azért egy kicsit reménykedtem.

A szabó igen barátságosan, hajlongásokkal, több ízben hangsúlyozott nagyságos urral fogadott. Mindez nekem nagyon jól esett, mert azt következtettem belőle, hogy még hozzá se fogott ahhoz, ami rá volt bízva.

— No, Horváth ur, hogy vagyunk a munkával?

— Nagyságod meg lesz velem elégedve.

— Csak leszek... tehát még hozzá se fogott.

No ugy-e, nem fogott hozzá? — mondtam biztatólag.

— Hohó, sőt ellenkezőleg, Pista!

A háttérből egy inasfiu bontakozott ki.

— Hozd ide azt a kifordított sötétkék felöltőt.

Ahán, sötétkék felöltő. Akkor se baj! Már látom, hogy más ruhadarabbal téveszti össze a László felöltőjét.

Pista a következő perczben egy elegáns sötétkék felöltőt terített a pudlira.

— Tessék!

— Nem az, édes Horváth ur, nem az. Az enyém barna volt, világos-sárga sávokkal.

— Igen, kívülről, de ez a visszája.

Megnéztem belülről: úgy volt.

Egek, hogy adjak vissza én egy sárga felsőkabát gyanánt egy sötétkék überezigert! Le voltam sujtva.

— Szébb volt a régi színe — mondtam lesujtva.

— Helyes! — felelt Horváth ur — ez az én nézetem is. Nem volt érdemes a megfordítás, mert a külső viseltessége nem kívánta. De így is jól fest.

— Tudja mit, Horváth ur, tegyen rá valami szép gallért s küldje haza a lakásomra.

— Gallért überezigerre? Még nem fordult elő prakszisomban.

— De azért megteszi?

— Kuncsaft parancsol, iparos engedelmeskedik.

Pár óra mulva otthon volt a kabát s fizettem érte nyolcz forintot. A magam téli kabátja pedig kopottabb volt, mint valaha.

Ekkor leültem s jóbarátomnak irtam a következő levelet:

Kedves barátom!

A felöltőd, melyet kölesön adtál, előszobámból ellopták. Kötelességemnek tartottam, helyette egy újat venni neked.

Ölel igaz hived
X.

László nem akarta elfogadni. En kétségbeesetten erőltettem. Csak nem tehetem meg azt egy emberrel, hogy kifordítom s még meg is tartom a kabátját? Végre belenyugodott s csak azon bámult, hogy olyan pompásan illik neki. Nekem nem mondta, de hallottam, hogy másutt siratta egy kicsit a régi sárga kabátját, mely a régi Kraszkopf-ézőgnek utolsó erőfeszítése volt. Utána mindjárt esődöt mondott.

Elmult a tél s utána még néhány évszak, abban a sorrendben, melyet mindnyájan ösmerünk (nem volt semmi ok a sorrend megváltozására) s mi régen elfelejtettük az esetet. László viselte hiven a kék felöltőt és nem sejtette, hogy a régi oly közel hozzá rejtőzik.

Valamelyik tavaszon (a hópolyhek már eltűntek, de a fecskék még nem tértek vissza) László izgatottan jön hozzám s mondja:

— Emlékszel az én sárga felöltőmre?

Megdöbbsentem.

— Hogyne?

— Amelyet elloptak tőled?

— Emlékszem.

— Nos, képzeld, visszakerült hozzám.

— Lehetetlen!

— De biz úgy van. Még hozzá egészen jó állapotban. Mintha ama bizonyos lopás óta egy szekrénybe őrizték volna.

— Talán másik?

— Jól megnéztem. Ugyanaz.

— Csudálatos dolog. Hogy történhetett?

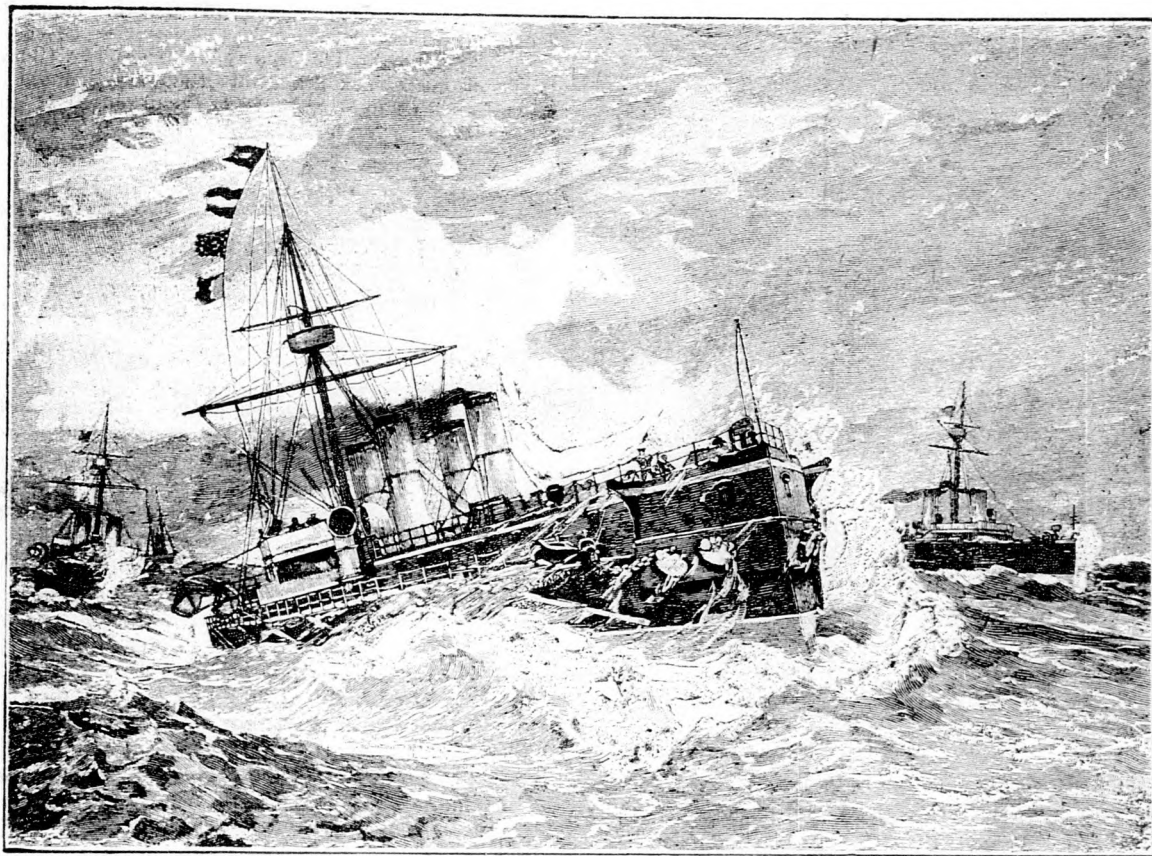
— Odaadtam a szabónak a kék felöltőt, a melyet tőled kaptam ajándékba, hogy — fordítsa meg...

— Most már értem! — kiáltám.

— Mit értesz most már?

— Semmit, csak folytasd.

— Elküldöm neki a kéket és hazaküldi a régi sárgát. Azonnal rohanok hozzá, hogy ez nem az én kabátom, a szabó esküdjik mennyre-földre, hogy az enyém, akkor én kijelentem, hogy igenis az enyém, de a régi, melyet elloptak tőlem... A szabó meg van sértődve... mutatja a belsejét, mely kék volt...

Tengerihajó felavatása.

becsületsértés: pörrel fenyegetődzik. Ne tartsam én
 őt olyan számárnak, hogy fordítást fizetessen velem
 s új kabátot adjon ezért az érért... En meg ott
 állok és egy szót sem értek az egész dologból... ¶

— No majd én megmagyarázom.

És elmondtam neki az egész históriát. A fejére
 ütött és kiáltá:

— Most már mindent értek!

— Mit mindent?

— Hogy a kék felöltöm külső — felső zsebe
 miért volt jobboldalt, a belső zsebe pedig baloldalt.
 Tisztességes kabátoknál épp ellenkezőleg szokott
 lenni.

... Azóta csak a munkáimnak a fordítását engedem meg.
Sipulusz. (Rákosi Viktor.)

Képeinkhez.

A dési színház. Vidéki városaink szinte egymással versenyezve építik az állandó színházakat a magyar színművészet virágzására. Ebben a nemes versenyben igen jól esik az a tudat, hogy a törekvés, a munkásság a magyar nyelv ápolására, terjesztésére irányul. Jól esik pedig azért, mert valljuk meg, Magyarországon, szép hazánkban még ma is nagy a magyarul nem tudók száma, sok az idegen ajku nemzetiség. Ezek megmagyarosítására nem erőszakot, hanem a műveltség hódítását kell használni, és ezirányban nagy szerep vár a magyar színészetre. Igen helyes tehát az állandó színházak építése a vidékeken, csak aztán rajta legyen a jó izlésű magyar közönség, hogy ne idegen trágárságokat adjanak azokban élő magyar nyelven, hanem igazán magyaros, jellemes darabokat. És most bemutatjuk képünket, amely a dési színházat tünteti elénk.

A pozsonyi kiállítás rendezői. Miként ígértük, folytatjuk a pozsonyi kiállítás rendezése körül nagy buzgalmat kifejtő rendezőségnek bemutatását, hogy ismerjék meg olvasóink a magyar gazdák ügyének fáradhatlan harcosait, akik azért dolgoztak és azon fáradsznak, hogy a hazában legtöbben levő földmives osztály, az agráriusok boldoguljanak, munkájuk után érvényesüljenek. Mert tudjuk, hogy ha a gazdának jól megy sora, akkor boldogul a kereskedő, az iparos és mindenki, tehát olyan irányban dolgoznak a földmivelő népért buzgólkodó férfiak, mely irány az egész ország felvirágzásának alapját, létfontosságát teszi. Kilencz arcképet közlünk és továbbra is hozni fogjuk rendre az érdekes emberek képeit, míg a pozsonyi kiállítás rendezőit be nem mutattuk mind.

Tengerihajó felavatása. A tengerihajókat, ezeket a kis szigethez hasonló óriásokat ünnepélyesen szokták vízrebocsátani. Sok pénzbe kerül az építése, de szép hasznót is hajt a tulajdonosának. Szolgálják a kereskedelmet és szállítják a terheket, mint az embereket egyaránt. Képünkön egy óriás páncézelos hadihajó indul első útjára, a tengervize körülesapkodja és a hatalmas építmény gyorsan szeli át a hullámokat.

Apróságok.

Jóvátétel. *Pénzügyminiszter (felháborodva):* Oh, ön hivatalban alszik?

Tisztviselő: Csak egy perczre... valami új adó-nemről álmodoztam.

Pénzügyminiszter (mohón): Ugy? Mondja el azonnal az álmát!

Az nem lehet!

Csendőr: Itt van a kulcs bíró uram. A község-ház ajtójában feledte. Ha észre nem veszem még elvitték volna a község pénzét!

Bíró: Az nem lehet!

Csendőr: Hogyne lehetne, ha benne volt a kulcs.

Bíró: Az nem lehet, mert nincs a községnek pénze!...

Elbizakodottság. A. Hallom, hogy Blanka, kinek udvarolsz, férjhez megy Fehérhez. Mit gondolsz, meg fognak azok egyezni?

B. Bizonyára — válás dolgában.

Emlékezés. Zsivány! — rikolt az asszony. Gazember! Rabló!

A férj nyugodt maradt.

— Aljas sikkasztó! Hitvány! Zsebtolvaj! folytatja az asszony.

— Hm, — mosolyog a férj, — legszebb alsójátszmáimra emlékeztetsz!

Az asszony belátta, hogy lehetetlen lesz felbőszítenie a férjét.

Számrejtvény.

— Györy Ödöntől. —

Egyszer egy ember elment a vásárra és vett 100 darab birkát 100 forintért. A kosok párja 10 frt. Az anyák párja 5 frt. A bárányok párja 1 frt. Kérdés hány kos, hány anya és hány bárány volt a 100 darab között.

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő 1902. október hó 19.

A „Független Ujság“ 40. számában közölt talány megfejtése.

Október 6.

Helyesen fejtették meg: Kalmár Emma, Kiss Rózika, Daru Erzsé, R. Burián Sarolta, Mágocsi Krisztinka, Joó Erzsike, Bede Róza, Szabó Róza, Pestality Ilonka, Böhm Piroska, Veress Elekné, Márton Istvánné, Kenderes Pálné, Ambrus Elekné, Barta Pálné, Barna Józsefné, Bozó Ferencz, Lebár Mátyás, Kuti Orbán, László Endre, Keresztes Sándor, ifj. Szathmáry Sándor, Böször-

ményi Ferencz, Góg István, Erdős István. Vajka Péter, Boros János, „Jászdózsai kaszinó“.

A sorshuzásnál R. Burián Sarolta (Budapest), neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jrtalomdíj gyanánt Benyiczkiné Barza Lenke »A hegység tündére« című rengényét küldöttük meg.

• LEVELES SZEKRÉNY •

K. J. H. urnak. Kis-Hegyes. Ügyvédünk a következőket felelte a kérdésére. Az ön anyja ellen állítólag másnak a tartozása fejében kincstári illeték behajtása végzett végrehajtást vezettek. Azt a jó tanácsot adjuk, hogy forduljon egyenesen az adóhivatal fejéhez és lehetetlennek tartjuk, hogy behajtsanak önökön oly tartozást, amely nyilvánvalóan mást terhel. — **Fejes Sándor** urnak. Az igazgató ur azt írja, hogy harminczhatévi szolgálata után, mikor felmondott, az igazgató ur volt a legelső, aki egy kérvény beadását javasolta és támogatását megígérte. De a kérvényt még ez mai napig sem kapta kezéhez az igazgató ur. Most már azt javasolja, hogy várja be, a míg az igazgató ur az Alföldre utazik és akkor a dolgot, ha lehet eligazítja. Bizony hanyagság volt a kérvényt meg nem iratni és annak idején ajánlott levélben el nem küldeni. Az is a magyar ember egy régi rossz szokása, mit a máról-holnapra halasztásnak nevezünk. Ha az igazgató ur ott lesz, keresse fel személyesen. És ezt el ne mulassza, mert az igazgató ur egy jó akarója és segíteni fog a dolgon. — **Frarsony Mihály** urnak. Kérdését áttettük ügyvédünkhöz. — **Kelemen József** urnak. Szerezen be a nyugdíj intézményről alapszabályt. Ha abban az alapszabályban szó van arról, hogy nyugdíj igénye van, akkor ügyvéd után keresse jogát. De, ha az alapszabályban ez nem foglaltatnék, hasztalan pörlekedik, mert az alapszabály az irányadó. — **Szöllősy György** urnak. Ambrózy Béla báró „A méh“ című könyve két kötet. Kapható kötetenként 6 koronáért *Küllian Frigyes* könyvkereskedőnél. (Budapest. Váci-utca.) — **Pásztor István** urnak. A szántást, ha gőzekével végezik, még akkor sem ipari, hanem mezei munka. Vasárnapon gőzekével való sántással elkövetett kihágás nem közigazgatási, hanem bírói ultra tartozik. — **Martos Péter** urnak. A méh tartás a rendes birtok használati joghoz tartozván, az annak érvényesítésével másoknak okozott károk magánjogi uton a kir. bíróságok előtt érvényesíthetők. — **Kerekes Károly** urnak. A gazdasági kovács, gépész, bognár nem tekintendő ipari alkalmazottaknak és se iparengedély váltására nem kötelesek, se az ipartestületnél vagy a betegségyéző pénztárnál be nem jelentendők. Hanem a gazdaságon kívül munkát vállalniok nincs megengedve. — **Horváth Tamás** urnak. Azzal, hogy vadászati engedély nélkül gólyákra vadászott, vadászati kihágást követett el. Mezőrendőri kihágást azonban nem követett el, mert a törvény a gólyákat nem sorozza a hasznos madarak közé és így védelemben nem részesíti. — **Andorka József** urnak. Ezen már nem lehet segíteni és a kis összeg miatt perlekedni nem érdemes. Máskor nézze meg alaposan, hogy miféle írás alá teszi a neve betűit, mert az veszedelmes dolog ám. Szerencséje, hogy csekélység, amivel most tanulhatott. — **Sorsjegyekről** jövő számunkban.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piacon árák.

Budapest, 1902. október 11-én.
Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 14:00—15:20
K. Rozs 11:30 K-tól 12:50 K-ig. Árpa 11:40 K-tól 11:30 K-ig, jobb
minőségű 11:20 K-tól 15:60 K-ig. Zab 12:20 K. Tengeri 11:40 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25-80	24-80	23-80	23-00	22-40	21-60	22-40	17-80	11-80

Buzakorpa finom 8-50 K, durva 8-70 K.
Egyéb magvak: mák 25-28 K 1 q., bab fehér nagyszemű 16-40 K, aprószemű 24-32 K, tarka 20-20-00 K, lencse 28-43 K, porsó héjas 28-32 K, lóhere 46-56 K, luczerna 64-66 K, baltaczim 26-00-28-50 K.
Takarmányvásár. Réti széna 540-760 fillér, muhar 680-780 fillér, zsupszalma 340-390 fillér, alomszalma 260-290 fillér.
Juhvásár. Belföldi hizlatt tűrű 35-40 K.
Sertésvásár. Elsőrendű 320-380 kg. nehéz 112-113 filér, 260-280 kg.-mos 111-112 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 104-105 fillér, szerb 111-118 fillér.
Marhavasár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 66-73-, középminőségű 52-64-, alárendelt minőségű magyar ökör 48-50-, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42-60-00, magyar tehén középminőségű 44-68-00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44-58-00, szerbiai ökör jobb minőségű 50-65-, kivitel -, középminőségű 34-38-, szerbiai bika 46-67-, szerbia bivaly 30-50-, kiv. 50- koronáig métermázsánként élősulyban Élő borju 80-108 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2-40-2-80 K, csirke 1-10-1-70 K, kappan hizott 3-00 K.-7-20 K. Rucza 2-60-3-00 K. Lud sovány 4-8 K. Pulyka sovány 4-40-4-60 K.
Tojás alföldi 72-74 K, erdélyi 56-58 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 4-40-4-80 K.
Tejtermékek. Teavaj 2-40-3-00, tejföl 64-76 fillér literenként, főzővaj 56-80 K, tehénturó 16-20 fillér kg.-ként.
Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0-00-0-00 1 q 16-00-17-00 Petrezselyem 100 kötés 00-0-00, 1 q 14-18-, zeller 100 drb 1-00-1-60, karalábé 1-40-2-00, vöröshagyma 100 kötés 00-40 drb 6-00 q 6-00-20-60, foghagyma 30-32-, vörösrépa 100 drb 1-60-2-00, fehérrépa, fejeskáposzta 30-00-32-00-, kelkáposzta 100 drb 4-00-8-00, vöröskáposzta 00-00-, fejesaláta 6-00-1-60, kötött saláta 0-00-0-00, burgonya rózsa 1 q 10-40-11-60, sárga 10-40-16-80.

Pesti Hengermalom-Társaság

Alapított 1839. Budapest. Alapított 1839.

Magyarország **legelső** malmalma. Minden kiállításon, a melyen részt vett, a **legmagasabb kitüntetések**et nyerte el.

A **Pesti hengermalmi liszt** a legszebb és legjobb magyar liszt, mindig **egyenlő kitűnő minőségben**.

Figyelmeztetés: A Pesti hengermalmi liszt-hez elegendő mennyiségű, de nem nagyon meleg vizet kell keverni, (többet mint más liszt-hez), a tészta igen jó erősen kigyurandó és hosszabb ideig pihentetendő, s csak ha tökéletesen megkelt, kell azt jól át-fütött, de nem tulforró kemenczébe rakni. A több munkát és tüzelést bőven téríti meg a **több, szebb és jobb** sütemény.

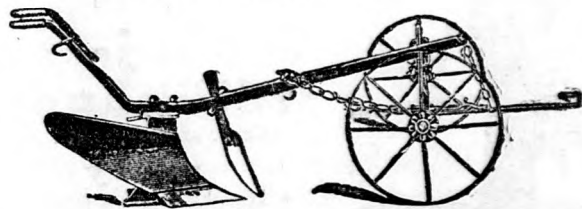
A ki olyan helyen lakik, a hol a Pesti hengermalom gyártmányai lisztelárusítóknál egyáltalában nem vagy megbízhatóan nem kaphatók, az dara-, liszt és korpaszükségletének beszerzése végett egyenesen a malomhoz forduljon.

BÄCHER RUDOLF

kizárólagos ekegyára

Budapest, VI., Nagymező-utcza 68.

Egy és többvasu **aczélekei**, és **talajművelő eszközei** elismert elsőrangú gyártmányok.

MELICHÁR FERENCZ

kizárólagos vetőgépgyára

Budapest, VI., Nagymező-utcza 68. sz.

A világhírű

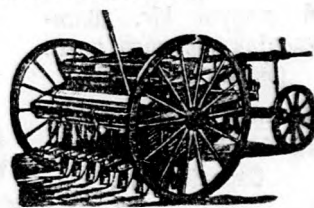
„Unicum Drill“ **sorbavető gépek**

ugy sik mint hegyes talajon egyaránt kitűnően dolgoznak. Valamennyi magnem egy és ugyanazon vetőkorongokkal, a fogaskerekek kicserélése nélkül vehető.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond.

Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmetve.

1901. évi forgalom 26000 mmázsa.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek idei második sorozata

f. évi szeptember hó 24-én veszi kezdetét.

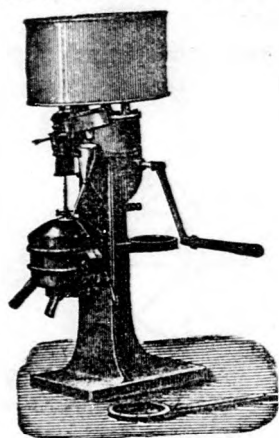
Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

V V A POZSONYI II. MEZŐGAZDASÁGI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON V V
DISZOKLEVEL legnagyobb kitüntetés.

„SIEGENA“
 név alatt kerül ezentul for-
 galomba a „MÉLOTTE“
 rendszerű jelenleg legjobb és
 legolcsóbb

**tej-
főlözőgép**

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:
 Legtartósabb szerkezet!
 Legnagyobb munkabírás!
 Legkönnyebb hajtás!
 Legtökéletesebb főlőzés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

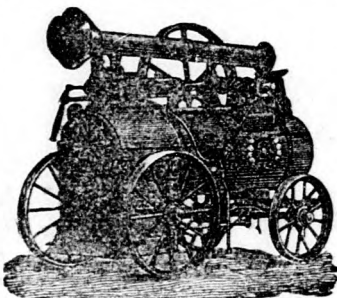
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindenemű tejgazdasági
 gépek.

A magyar kir. állam-
 vasutak gépgyára gazd.
 gépeinek eladása.

Használt és jól javított
 gőzcseplőkészletek.
 Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
 mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Alakult 1900.

erkölcsi támogatásával

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.
Összesen	1.779.133.60 kor.

Első évi főösszeg

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi tiszteletességéből egy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban kész-
 az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografal műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
 typia, fametszet stb. útján. Térképek, terve-
 zetek, alaprajzok photolithografailag leg-
 szebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölteknak.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,40% tiszta
 káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli
 tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
 továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minő-
 ségben szállít a

**„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
 részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.